

Περιεχόμενα

ΕΝΟΤΗΤΑ 1 Θεμελιώδης φροντίδα 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Βασικές Δεξιότητες 2

Δημιουργία και Διατήρηση Θεραπευτικού Περιβάλλοντος 2

Εξουσιοδότηση 4

Βασικές Προφυλάξεις 4

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 1.1 Εφαρμογή Βασικών Μέτρων Προφύλαξης 6

Υγιεινή των Χεριών 8

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 1.2 Εκτέλεση Υγιεινής των Χεριών 9

Προσωπικός προστατευτικός εξοπλισμός 11

Γάντια 11 Ρόμπες 12 Μάσκες προσώπου, ασπίδες προστασίας και γυαλιά 12

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 1.3 Εφαρμογή και Αφαίρεση του Προσωπικού Προστατευτικού Εξοπλισμού (Ρόμπα, Μάσκα, Γυαλιά, Γάντια) 12

Απόρριψη Χρησιμοποιημένων Υλικών και Εξοπλισμού 14

Τοποθέτηση σε σάκο 15 Ιματισμός 15 Εργαστηριακά δείγματα 15 Πιάτα και μαχαιροπίρουνα 15 Εξοπλισμός μέτρησης αρτηριακής πίεσης 15 Βελόνες, σύριγγες και άλλα αιχμηρά αντικείμενα μιας χρήσης 16

Τεκμηρίωση 16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Πρόληψη των Λοιμώξεων 20

Η Αλυσίδα της Λοίμωξης 20

Τρόποι μετάδοσης 21 Διάσπαση της αλυσίδας της λοίμωξης 22 Μείωση των κινδύνων λοίμωξης 22

Διατήρηση της Χειρουργικής Ασηψίας 22

Αποστειρωμένο πεδίο 24 Αποστειρωμένα γάντια 25

Φροντίδα Ασθενών με Γνωστή ή Πιθανή Λοίμωξη 25

Βασικές προφυλάξεις (βλ. κεφάλαιο 1 ∞) 25 Μέτρα πρόληψης λοιμώξεων σύμφωνα με τον τρόπο μετάδοσης (βλ. Δεξιότητα 2-3) 25

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 2.1 Δημιουργία και Διατήρηση Αποστειρωμένου Πεδίου 27

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 2.2 Εφαρμογή και Αφαίρεση Αποστειρωμένων Γαντιών 32

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 2.3 Εφαρμογή Προληπτικών Μέτρων κατά της Μετάδοσης Λοιμώξεων 34

ΕΝΟΤΗΤΑ 2 Εκτίμηση της Κατάστασης Υγείας 41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Εκτίμηση των Ζωτικών Σημείων 42

Εκτίμηση της Θερμοκρασίας Σώματος 43

Παράγοντες που επηρεάζουν τη Θερμοκρασία Σώματος 43 Παθολογικές μεταβολές της θερμοκρασίας σώματος 44 Θέσεις εκτίμησης της θερμοκρασίας σώματος 44 Τύποι θερμομέτρων 45

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 3.1 Εκτίμηση της Θερμοκρασίας του Σώματος 48

Εκτίμηση των Σφύξεων 52

Παράγοντες που επηρεάζουν τη συχνότητα του σφυγμού 52 Θέσεις εκτίμησης του σφυγμού 53

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 3.2 Εκτίμηση των Περιφερικών Σφύξεων 54

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 3.3 Εκτίμηση της Καρδιακής Συχνότητας στη Θέση της Κορυφής της Καρδιάς 57

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 3.4 Ταυτόχρονη Εκτίμηση της Καρδιακής Συχνότητας στη θέση της Κορυφής της Καρδιάς και των Σφύξεων στη θέση της Κερκιδικής Αρτηρίας 60

Εκτίμηση της Αναπνοής 62

Παράγοντες που επηρεάζουν την αναπνοή 62 Εκτίμηση της αναπνοής 63

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 3.5 Εκτίμηση των Αναπνοών 64

Εκτίμηση της Αρτηριακής Πίεσης 65

Παράγοντες που επηρεάζουν την αρτηριακή πίεση 66 Θέσεις εκτίμησης της αρτηριακής πίεσης 66 Μέτρηση της αρτηριακής πίεσης 67

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 3.6 Εκτίμηση της Αρτηριακής Πίεσης 68

Κορεσμός του Αίματος σε Οξυγόνο 74

Παράγοντες που επηρεάζουν τις μετρήσεις του κορεσμού του αίματος σε οξυγόνο 74

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 3.7 Εκτίμηση του Κορεσμού του Αίματος σε Οξυγόνο 75

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Εκτίμηση της Κατάστασης Υγείας 81

Νοσηλευτικό Ιστορικό 83

Κλινική Εξέταση 85

Τεχνικές εξέτασης 85

Γενική Επισκόπηση 88

Γενική εμφάνιση και νοητικό επίπεδο 88 Ζωτικά σημεία 88 Ύψος και βάρος 89

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.1 Εκτίμηση της Γενικής Εμφάνισης και του Νοητικού Επιπέδου 90

Καλυπττήριο Σύστημα 92

Δέρμα 92 Τριχωτό της κεφαλής 92 Όνυχες 94

Κεφαλή 94

Κρανίο και πρόσωπο 94 Οφθαλμοί και όραση 95

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.2 Εξέταση του Δέρματος 96

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.3 Εξέταση του Τριχωτού της Κεφαλής 99

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.4 Εξέταση των Ονύχων 102

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.5 Εξέταση του Κρανίου και του Προσώπου 103

Ακοή και ότα 105 Ρις και παραρρίνιοι κόλποι 105 Στόμα και στοματοφάρυγγας 105

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.6 Εξέταση των Οφθαλμών και της Οπτικής Οξύτητας 106

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.7 Εξέταση των Ωτων και της Ακοής 112

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.8 Εξέταση Ρινός και Κόλπων 115

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.9 Εξέταση Στόματος και Στοματοφάρυγγα 117

Τράχηλος 121

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.10 Εξέταση του Τραχήλου 122

Θώρακας και Πνεύμονες 125

Οδηγά σημεία του θωρακικού τοιχώματος 125 Σχήμα και μέγεθος θώρακα 127 Αναπνευστικοί ήχοι 127

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.11 Εξέταση του Θώρακα και των Πνευμόνων 129

Το Καρδιαγγειακό και το Περιφερικό Αγγειακό Σύστημα 134

Η καρδιά 134 Μεγάλα αγγεία 136

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.12 Εξέταση της Καρδιάς και των Μεγάλων Αγγείων 136

Περιφερικό αγγειακό σύστημα 141

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.13 Εξέταση του Περιφερικού Αγγειακού Συστήματος 141

Μαστοί και Μασχαλιαίες Χώρες 144

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.14 Εξέταση Μαστών και Μασχαλιαίας Χώρας 144

Κοιλία 149

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.15 Εξέταση της Κοιλίας 151

Μυοσκελετικό Σύστημα 156

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.16 Εξέταση του Μυοσκελετικού Συστήματος 157

Νευρικό Σύστημα 160

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.17 Εξέταση του Νευρικού Συστήματος 160

Γεννητικά Όργανα του Θήλεος και Βουβωνική Χώρα 170

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.18 Εξέταση των Γεννητικών Οργάνων και της Βουβωνικής Χώρας του Θήλεος 170

Γεννητικά Όργανα και Βουβωνική Χώρα Άρρενος 172

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.19 Εξέταση των Γεννητικών Οργάνων και της Βουβωνικής Χώρας του Άρρενος 173

Πρωκτική Περιοχή 175

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.20 Εξέταση του Πρωκτού 176

Ισοζύγιο Υγρών 177

Ημερήσιο βάρος 178 Ζωτικά σημεία 179 Πρόσληψη και αποβολή υγρών 179

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 4.21 Εκτίμηση του Ισοζυγίου Υγρών 179

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Διαγνωστικές Εξετάσεις 185

Χρονικές Φάσεις Εργαστηριακών Εξετάσεων 186

Πριν την εξέταση 186 Κατά τη διάρκεια της εξέτασης 186 Μετά την εξέταση 186

Συλλογή Δείγματος 186

Αιματολογικές Εξετάσεις 187

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 5.1 Λήψη Φλεβικού Αίματος (Φλεβοτομία) 188

Γλυκόζη Τριχοειδικού Αίματος 191

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 5.2 Λήψη Δείγματος Τριχοειδικού Αίματος για Μέτρηση Γλυκόζης Αίματος 192

Δείγματα Κοπράνων 194

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 5.3 Λήψη και Εξέταση Δείγματος Κοπράνων 195

Δείγματα Ούρων 199

Δείγμα γενικής ούρων - απλή γενική ούρων 199 Δείγμα ούρων ορισμένης χρονικής διάρκειας 199 Δείγμα από το μέσο της ούρησης 199 Εξετάσεις ούρων 199 Συλλογή δείγματος γενικής ούρων 200 Συλλογή ούρων ορισμένης χρονικής διάρκειας 200

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 5.4 Συλλογή Δείγματος Γενικής Ούρων 201

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 5.5 Δείγμα Ούρων Ορισμένου Χρόνου 202

Συλλογή δείγματος ούρων για καλλιέργεια και αντιβιογράμμα με τη μέθοδο καθαρής συλλογής (clean-catch) 203

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 5.6 Συλλογή Δείγματος Ούρων για Καλλιέργεια και Αντιβιογράμμα με τη Μέθοδο της Καθαρής Συλλογής (Clean-Catch) 204

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 5.7 Εκτέλεση Εξέτασης Ούρων 206

Πτύελα, Ρινικό και Φαρυγγικό Επίχρισμα 208

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 5.8 Συλλογή Δείγματος Πτυέλων 208

Ρινικό και φαρυγγικό επίχρισμα 209

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 5.9 Λήψη Ρινικού και Φαρυγγικού Επιχρίσματος 210

Δείγμα Εκκρίματος Τραύματος 212

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 5.10 Λήψη Εκκρίματος από Τραύμα 212

Παροχή Βοήθειας σε Επεμβατικές Πράξεις 214

Διαδικασίες Αναρρόφησης και Βιοψίας 214

Οσφυονωτιαία παρακέντηση 218 Κοιλιακή παρακέντηση

220 Θωρακοκέντηση 220 Βιοψία μυελού των οστών 221

Ηπατική βιοψία 222

Φροντίδα Ασθενών που Λαμβάνουν Σκιαγραφικά

Μέσα 223

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 Βοηθώντας στην Ατομική Υγιεινή και Άνεση του Ασθενούς 229

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Ατομική Υγιεινή 230

Λουτρό και Φροντίδα Δέρματος 231

Είδη λουτρών 232 Περιβάλλον μακροχρόνιας φροντίδας 234

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 6.1 Λουτρό Ενήλικα Ασθενή 235

Φροντίδα Περινεϊκής-Περιγεννητικής Περιοχής 240

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 6.2 Φροντίδα της Περινεϊκής και Περιγεννητικής Περιοχής 241

Στοματική Υγιεινή 243

Ασθενείς αυξημένου κινδύνου 244 Ειδική Στοματική Υγιεινή 245

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 6.3 Βούρτσισμα Δοντιών και Χρήση Οδοντικού Νήματος 246

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 6.4 Παροχή Ειδικής Στοματικής Φροντίδας στον Κοματώδη ή Κατάκοιτο Ασθενή 249

Φροντίδα Τριχωτού Κεφαλής 252

Βούρτσισμα και χτένισμα μαλλιών 252 Λούσιμο 252 Φροντίδα γενειάδας και μουστακιών 253

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 6.5 Παροχή Φροντίδας Μαλλιών 254

Περιποίηση Ποδιών 255

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 6.6 Παροχή Φροντίδας Ποδιών 256

Αυτιά 258

Καθαρισμός αυτιών 258 Φροντίδα των ακουστικών βοηθημάτων 258

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 6.7 Αφαίρεση, Καθαρισμός και Τοποθέτηση Ακουστικού Βοηθήματος 260

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Τακτοποίηση της Κλίνης Ασθενούς 264

Εξασφάλιση Υγιεινού και Άνετου Περιβάλλοντος 264

Θερμοκρασία δωματίου 264 Αερισμός 265 Θόρυβος 265

Νοσοκομειακές κλίνες 266 Στρώματα 266 Πλευρικό κιγκλίδωμα 266 Υποπόδια 267 Στηρίγματα ασκών ενδοφλέβιας χορήγησης υγρών (στατό) 267 Αναρτήρας κλίνης 267

Στρώσιμο του Κρεβατιού 268

Μη κατελιμμένο κρεβάτι 268

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 7.1 Τακτοποίηση Μη Κατελιμμένης Κλίνης 269

Κατελιμμένο κρεβάτι 272

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 7.2 Τακτοποίηση Κατελιμμένης Κλίνης 273

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. Θεραπευτική Αγωγή με Εφαρμογή Θερμότητας και Ψύχους 277

Οδηγίες Εφαρμογής Θερμότητας και Ψύχους 277

Προσαρμογή των θερμοϋποδοχέων 278 Φαινόμενο αναπήδησης 278 Συστηματικές εκδηλώσεις 279 Ανοχή και αντενδείξεις 279 Η ψυχοσωματική σχέση 279

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 8.1 Εφαρμογή Ξηρών Θερμών Επιθεμάτων: Ηλεκτρικό Θερμαντικό Μαξιλαράκι, Μηχανική Θερμοφόρα Ρόης Ύδατος, Θερμαντικό Επίθεμα μιας Χρήσης 281

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 8.2 Εφαρμογή Ξηρών, Ψυχρών Επιθεμάτων: Παγοκύστη, Κολάρο με Πάγο, Γάντι με Πάγο, Ψυχρό Επίθεμα μιας Χρήσης 283

Κομπρέσες και υγρά επιθέματα 285

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 8.3 Εφαρμογή Κομπρεσών και Υγρών Επιθεμάτων 285

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. Εκτίμηση και Διαχείριση του Πόνου 290

Η Φύση του Πόνου 291

Είδη Πόνου 291

Εντόπιση 291 Διάρκεια 291 Ένταση 292 Αιτιολογία 292

Έννοιες που Σχετίζονται με τον Πόνο 293

Παράγοντες που Επηρεάζουν την Εμπειρία του Πόνου 294

Εθνικές/Πολιτιστικές παράμετροι 294 Στάδια ανάπτυξης 295 Περιβάλλον και υποστήριξη από τον περίγυρο 295 Προηγούμενη εμπειρία στον πόνο 297 Η σημασία του πόνου 297 Συναισθηματική απάντηση στον πόνο 297

Εκτίμηση του πόνου 297

Ιστορικό του πόνου 298 Παρατήρηση των φυσιολογικών και συμπεριφορικών αποκρίσεων 302 Ημερολόγιο πόνου 302 Δομές περίθαλψης 303

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 9.1 Εκτίμηση του Ασθενούς με Πόνο 304

Εμπόδια στη Διαχείριση του Πόνου 305

Κυριότερες Στρατηγικές στη Διαχείριση του Πόνου 307

Αναγνώριση και αποδοχή της εμπειρίας πόνου του ασθενή 307 Αρωγή των ατόμων που στηρίζουν τους ασθενείς 308 Μείωση των εσφαλμένων αντιλήψεων για τον πόνο 308 Μείωση του άγχους και του φόβου 309 Πρόληψη του πόνου 309

Πολυτροπική Διαχείριση του Πόνου 309

Φαρμακευτική διαχείριση του πόνου 309

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 9.2 Διαχείριση τού Πόνου σε Ασθενή με Ενδοφλέβια PCA Αντλία 321

Μη φαρμακευτική διαχείριση του πόνου 323

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 9.3 Διαχείριση μιας Μονάδας TENS 325

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 9.4 Παρέχοντας Μασάζ στη Ράχη 326

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 9.5 Διδάσκοντας την Προοδευτική Μυϊκή Χάλαση 331

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 9.6 Βοηθώντας με την Καθοδηγούμενη Φαντασίωση 333

ΕΝΟΤΗΤΑ 4 Κινητικότητα και Ασφάλεια 339

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10. Τοποθέτηση του Ασθενούς 340

Μηχανική Σώματος 340

Πρόληψη μυοσκελετικών διαταραχών 341 Στοιχεία κίνησης σώματος 342 Αρχές μηχανικής σώματος 343

Τοποθετώντας τους Ασθενείς στο Κρεβάτι 346

Θέση fowler 348 Θέση ορθόπνοιας 348 Ραχιαία κατακεκλιμένη θέση 348 Πρηνής θέση 348 Πλάγια θέση 349 Θέση sims 349

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 10.1 Στήριξη της Θέσης του Ασθενή στο Κρεβάτι 350

Μετακινώντας και Γυρίζοντας τους Ασθενείς στο Κρεβάτι 354

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 10.2 Μετακίνηση Ασθενούς προς τα Επάνω στο Κρεβάτι 356

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 10.3 Μετακίνηση Ασθενούς σε Πλάγια ή Πρήνη Θέση στο Κρεβάτι 358

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 10.4 Γύρισμα Ασθενούς με Log Roll Τεχνική 359

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 10.5 Βοηθώντας τον Ασθενή να Καθίσει στο Πλάι του Κρεβατιού (Κρέμασμα Ποδιών) 360

Μεταφέροντας τους Ασθενείς 362

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 10.6 Μεταφορά Μεταξύ Κλίνης και Καρέκλας 364

Μεταφέροντας τον ασθενή από κρεβάτι σε φορείο 366

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 10.7 Μεταφορά Ασθενή από Κρεβάτι σε Φορείο 368

Συσκευές Ανύψωσης 369

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 10.8 Χρήση Φορητής Επιδαπέδιας Υδραυλικής Συσκευής Ανύψωσης 370

Ειδικά Κρεβάτια 371

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11. Κινητοποίηση του Ασθενούς 376

Παροχή Βοήθειας σε Ασθενείς για τη Χρήση Αναπηρικών Αμαξιδίων 376

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 11.1 Παροχή Βοήθειας κατά τη Χρήση Αναπηρικού Αμαξιδίου 377

Κινητοποίηση του Ασθενούς 379

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 11.2 Κινητοποίηση του Ασθενούς 380

Υποβοήθηση Ασθενών στη Χρήση Μηχανικών Βοηθημάτων Βάδισης 384

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 11.3 Κινητοποίηση Ασθενούς με τη Χρήση Μπαστουνιού 385

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 11.4 Κινητοποίηση Ασθενούς με τη Χρήση Βακτηρίων 387

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 11.4 Κινητοποίηση Ασθενούς με τη Χρήση Περιπατητήρα 392

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12. Πρόληψη Πτώσεων, Σωματικός Περιορισμός και Προφυλάξεις σε Περίπτωση Επιληπτικής Κρίσης 396

Πρόληψη Πτώσεων 396

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 12.1 Χρήση Συσκευής Παρακολούθησης της Έγερσης του Ασθενούς από τη Νοσηλευτική Κλίνη ή Καρέκλα 400

Περιοριστικά Μέτρα Ασθενών 401

Επιλογή του είδους του περιορισμού 404

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 12.2 Εφαρμογή Περιοριστικών Μέτρων 406

Προφυλάξεις σε Περίπτωση Επιληπτικής Κρίσης 410

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 12.3 Εφαρμογή Προφυλάξεων σε Περίπτωση Επιληπτικών Κρίσεων 411

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13. Διατήρηση της Κινητικότητας των Αρθρώσεων 416

Ασκήσεις για την Αύξηση του Εύρους της Κίνησης των Αρθρώσεων 417

Ενεργητικές ασκήσεις εύρους κίνησης 417

Παθητικές ασκήσεις εύρους κίνησης 417

Ενεργητικές – Υποβοηθούμενες ασκήσεις εύρους κίνησης 419

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 13.1 Εκτέλεση Παθητικών Ασκήσεων Εύρους Κίνησης 420

Συσκευές Συνεχούς Παθητικής Κίνησης 428

ΕΝΟΤΗΤΑ 5 Χορήγηση Φαρμακευτικής Αγωγής 433

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14. Υπολογισμοί Σχετικά με τη Χορήγηση Φαρμάκων 434

Συστήματα Μονάδων Μέτρησης 434

Το μετρικό σύστημα 434 Το μετρικό σύστημα με αναφορά στις οικιακές μετρήσεις 434

Μετατροπή και Μέτρηση Μονάδων Μάζας 435

Μετατροπή μονάδων μάζας στο μετρικό σύστημα 435

Μετατροπή μονάδων όγκου 435 Μετατροπή μονάδων μάζας 435

Μέθοδοι Υπολογισμού των Δόσεων 436

Βασικός Τύπος 437 Μέθοδος του λόγου και αναλογίας 437 Μέθοδος της κλασματικής εξίσωσης 437 Μέθοδος ανάλυσης διαστάσεων 438 Υπολογισμός εξατομικευμένων δόσεων φαρμάκων 438

Υπολογισμός του Ρυθμού Ενδοφλέβιας Έγχυσης Φαρμάκων 439

Υπολογισμός του ρυθμού έγχυσης σε χιλιοστόλιτρα ανά ώρα 440 Υπολογισμός του ρυθμού έγχυσης σε σταγόνες ανά λεπτό 440 Υπολογισμός του ρυθμού ενδοφλέβιας έγχυσης βάσει του χρόνου 441 Υπολογισμός του ρυθμού ενδοφλέβιας έγχυσης βάσει του σωματικού βάρους και του χρόνου 442

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15. Χορήγηση Φαρμάκων από το Στόμα και Μέσω Εντερικού Σωλήνα 444

Νομικά Ζητήματα της Χορήγησης Φαρμάκων 445

Δράσεις Φαρμάκων 446

Οδηγία Χορήγησης Φαρμάκων 446

Τύποι ιατρικών οδηγιών 448 Ουσιώδη μέρη της οδηγίας χορήγησης φαρμάκων 448 Μεταφορά της φαρμακευτικής οδηγίας 449

Οδοί Χορήγησης Φαρμάκων 450

Χορήγηση από το στόμα 450 Υπογλώσσια χορήγηση 451 Παρειακή χορήγηση 451 Εντερική χορήγηση 451

Ασφαλής Χορήγησης των Φαρμάκων 451

Σφάλματα στη χορήγηση φαρμάκων 453 Ιστορικό φαρμακοθεραπείας 453 Συστήματα διανομής φαρμάκων 454 Διαδικασία χορήγησης των φαρμάκων 455 Φάρμακα χορηγούμενα από το στόμα 458

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 15.1 Χορήγηση Φαρμάκων από το Στόμα 459

Φάρμακα χορηγούμενα από ρινογαστρικό σωλήνα και γαστροστομία 464

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 15.2 Χορήγηση Φαρμάκων Μέσω Εντερικού Σωλήνα 467

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16. Τοπική Χορήγηση Φαρμάκων 473

Δερματολογικά Σκευάσματα 473

Διαδερμικά Επιθέματα 474

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 16.1 Χορήγηση Δερματολογικών Σκευασμάτων 475

Οφθαλμολογικά Φάρμακα 477

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 16.2 Χορήγηση Οφθαλμολογικών Φαρμάκων 477

Ωτικά Σκευάσματα 480

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 16.3 Χορήγηση Ωτικών Σκευασμάτων 480

Ενδορρινικά Σκευάσματα 482

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 16.4 Ενδορρινική Χορήγηση Φαρμάκων 483

Εισπνεόμενα Φάρμακα 485

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 16.5 Χορήγηση Εισπνεόμενων Φαρμάκων με Δοσιμετρικές Συσκευές Αερολύματος 486

Κολπικά Σκευάσματα Φαρμάκων 488

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 16.6 Χορήγηση Κολπικών Σκευασμάτων 489

Διορθική Χορήγηση Φαρμάκων 491

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 16.7 Διορθική Χορήγηση Φαρμάκων 491

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17. Παρεντερική Χορήγηση Φαρμάκων 495

Εξοπλισμός 495

Σύριγγες 496 Βελόνες 499

Πρόληψη Ακούσιων Νυγμών από Βελόνες 500

Προετοιμασία των Ενέσιμων Φαρμάκων 501

Φύσιγγες και φιαλίδια 501

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 17.1 Προετοιμασία Φαρμάκου από Φύσιγγα 504

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 17.2 Προετοιμασία Φαρμάκου από Φιαλίδιο 506

Ανάμειξη φαρμάκων σε μια σύριγγα 507

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 17.3 Ανάμειξη Φαρμάκων με τη Χρήση μιας Σύριγγας 508

Ενδοδερμικές ενέσεις 509

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 17.4 Χορήγηση Ενδοδερμικής Ένεσης για Δερματικές Δοκιμασίες 510

Υποδόριες ενέσεις 512

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 17.5 Υποδόρια Χορήγηση Φαρμάκων 513

Ενδομυϊκές ενέσεις 516 Τεχνική της ενδομυϊκής έγχυσης 519

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 17.6 Ενδομυϊκή Χορήγηση Φαρμάκων 521

Ενδοφλέβια Φάρμακα 525

Ενδοφλέβια διαλύματα μεγάλου όγκου 525

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 17.7 Προσθήκη Φαρμάκων σε Περιέκτες

Ενδοφλέβιων Διαλυμάτων 526

Διαλείπουσα ενδοφλέβια χορήγηση 528

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 17.8 Διαλείπουσα Ενδοφλέβια Χορήγηση Φαρμάκων με τη Χρήση Δευτερεύουσας (Piggyback) Συσκευής Ορού 530

Ενδοφλέβια ώση (ΕΦΩ) 533

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 17.9 Χορήγηση Ενδοφλέβιων Φαρμάκων με Ενδοφλέβια Ώση 534

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18. Χορήγηση Ενδοφλέβιας Θεραπείας 539

Ενδοφλέβιες Έγχυσεις 539

Συνήθεις τύποι ενδοφλεβίων διαλυμάτων 540

Περιφερικές θέσεις φλεβικής παρακέντησης 540

Εξοπλισμός ενδοφλέβιας έγχυσης 542

Έναρξη Ενδοφλέβιας Έγχυσης 546

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 18.1 Εισαγωγή Περιφερικού Καθετήρα 547

Εγκατάσταση Ενδοφλέβιας Έγχυσης 553

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 18.2 Έναρξη Ενδοφλέβιας Έγχυσης 553

Ρύθμιση της Ροής Ενδοφλέβιας Έγχυσης 556

Χιλιοστόλιτρα ανά ώρα 556

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 18.3 Χρησιμοποίηση Ηλεκτρονικής Συσκευής Έγχυσης 558

Διατήρηση της Ενδοφλέβιας Έγχυσης 560

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 18.4 Διατήρηση Ενδοφλέβιας Έγχυσης 561

Συσκευές Διαλείπουσας Ενδοφλέβιας Έγχυσης 564

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 18.5 Αλλαγή Ενός Περιφερικού Καθετήρα σε Συσκευή Διαλείπουσας Ενδοφλέβιας Έγχυσης 564

Διακοπή των Έγχυσεων 566

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 18.6 Διακοπή της Ενδοφλέβιας Έγχυσης και Αφαίρεση του Περιφερικού Καθετήρα 566

Μεταγγίσεις Αίματος 568

Αντιδράσεις κατά τη μετάγγιση 569 Χορήγηση αίματος 569

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 18.7 Έναρξη, Διατήρηση και Τερματισμός Μετάγγισης Αίματος 571

Κεντρική Φλεβική Γραμμή 575

Τύποι των κεντρικών φλεβικών γραμμών 575 Επιπλοκές που σχετίζονται με κεντρικές φλεβικές γραμμές 576

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 18.8 Διατήρηση Συσκευών Κεντρικής Φλεβικής Πρόσβασης 577

Αλλαγή της επίδεσης κεντρικών φλεβικών γραμμών 580

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 18.9 Αλλαγή της Επίδεσης Κεντρικών Φλεβικών Γραμμών 581

Εμφυτεύσιμες συσκευές κεντρικής φλεβικής προσπέλασης 582

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 18.10 Δεξιότητα Χρήσης Εμφυτεύσιμων Συσκευών Κεντρικής Φλεβικής Προσπέλασης 583

ΕΝΟΤΗΤΑ 6 Διατροφή και Απέκκριση 589

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19. Σίτιση Ασθενών 590

Θρέψη 590

Διαταραχές της θρέψης 592 Εκτίμηση της θρέψης 593

Παροχή βοήθειας σε ασθενείς με ειδικές δίαιτες 594

Διέγερση της όρεξης 597 Βοήθεια στη σίτιση 597

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 19.1 Βοήθεια στη Σίτιση Ενήλικα Ασθενή 599

Εντερική Διατροφή 601

Συσκευές εντερικής πρόσβασης 601

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 19.2 Εισαγωγή Ρινογαστρικού Σωλήνα 603

Έλεγχος της σωστής θέσης του σωλήνα σίτισης 607

Εντερική σίτιση 608

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 19.3 Σίτιση με Σωλήνα 609

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 19.4 Διαλείπουσα Σίτιση με Σωλήνα Γαστροστομίας ή Νηστιδοστομίας 613

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 19.5 Αφαίρεση Ρινογαστρικού Σωλήνα 614

Χειρισμός αποφραγμένων σωλήνων σίτισης 615

Παρεντερική Διατροφή 615

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 19.6 Ολική Παρεντερική Διατροφή 617

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20. Φροντίδα Ασθενών με Διαταραχές της Ούρησης 622

Το Ουροποιητικό Σύστημα 622

Έλεγχος Ούρησης 623

Υπερηχογράφημα της ουροδόχου κύστης 624

Ουροδοχεία 624

Οδηγίες φροντίδας των ουροδοχείων 624

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 20.1 Χρησιμοποίηση Ουροδοχείου 625

Τοποθέτηση Εξωτερικού Ουροκαθετήρα 627

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 20.2 Τοποθέτηση Εξωτερικού Ουροκαθετήρα 627

Καθετηριασμός της Ουροδόχου Κύστης 629

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 20.3 Καθετηριασμός της Ουροδόχου Κύστης 633

Φροντίδα και αφαίρεση ουροκαθετήρα 641

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 20.4 Φροντίδα και Αφαίρεση Ουροκαθετήρα 642

Πλύση της Ουροδόχου Κύστης 643

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 20.5 Πλύση της Ουροδόχου Κύστης 644

Εκτροπή Ούρων 646

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 20.6 Φροντίδα Ουροστομίας 647

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21. Φροντίδα Ασθενών με Διαταραχές των Κενώσεων 652

Αφόδευση 652

Κόπρανα 653 Παράγοντες που επηρεάζουν την αφόδευση 653

Σκωραμίδες 656

Οδηγίες για τη φροντίδα της σκωραμίδας 656

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 21.1 Βοήθεια Ασθενούς στη χρήση Σκωραμίδας 657

Υποκλυσμοί 659

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 21.2 Εκτέλεση Υποκλυσμού 661

Ενσφήνωση Κοπράνων 664

Δακτυλική αφαίρεση ενσφηνωμένων κοπράνων 664

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 21.3 Αφαίρεση ενσφηνωμένων κοπράνων 665

Στομίες Εκτροπής Κοπράνων 666

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 21.4 Αντικατάσταση Συστήματος Εντεροστομίας Παράκαμψης 670

Πλύση κολοστομίας 674

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22. Φροντίδα Ασθενών κατά την Περιτοναϊκή Κάθαρση 678

Περιτοναϊκή Κάθαρση 678

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 22.1 Παροχή Βοήθειας στη Διαδικασία Εισαγωγής Καθετήρα Περιτοναϊκής Κάθαρσης 679

Εκτέλεση Περιτοναϊκής Κάθαρσης 681

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 22.2 Εκτέλεση Περιτοναϊκής Κάθαρσης 682

ΕΝΟΤΗΤΑ 7 Υποστήριξη Κυκλοφορικού και Αναπνευστικού Συστήματος 689

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23. Υποστήριξη Κυκλοφορικού 690

Πρόληψη της Φλεβικής Στάσης 690

Αντιθρομβωτικές κάλτσες 690

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 23.1 Εφαρμογή αντιθρομβωτικών καλτσών 691

Συσκευές διαδοχικής συμπίεσης 693

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 23.2 Εφαρμογή Συσκευής Διαδοχικής Συμπίεσης 694

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24. Αναπνευστικές Ασκήσεις 698

Ενίσχυση της Οξυγόνωσης 698

Βαθειές Αναπνοές και Βήχας 699

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 24.1 Διδασκαλία Κοιλιακής (Διαφραγματικής) Αναπνοής 700

Δυναμική Σπιρομέτρηση 702

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 24.2 Χρήση Δυναμικού Σπιρομέτρου 704

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25. Οξυγονοθεραπεία 709

Οξυγονοθεραπεία 709

Προφυλάξεις ασφαλείας στην οξυγονοθεραπεία 710

Εξοπλισμός Παροχής Οξυγόνου 711

Ρινική Κάνουλα 712 Προσωπίδα οξυγόνου 713 Τέντα προσώπου 714 Διατραχειακός καθετήρας 714

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 25.1 Χορήγηση Οξυγόνου με Ρινική Κάνουλα, Προσωπίδα ή Τέντα Προσώπου 716

Μέγιστη εκπνευστική ροή 719

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 25.2 Μέτρηση Μέγιστης Εκπνευστικής Ροής 719

Μη Επεμβατικός Αερισμός Θετικής Πίεσης 720

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26. Αναρρόφηση 724

Στοματοφαρυγγικοί και Ρινοφαρυγγικοί Αεραγωγοί 724

Ενδοτραχειακοί σωλήνες 725

Τραχειοστομία 725

Αναρρόφηση των Ανώτερων Αναπνευστικών Οδών 726

Αναρρόφηση από Τραχειοστομία ή από Ενδοτραχειακό Σωλήνα 728

Ανοικτό σύστημα αναρρόφησης 728

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 26.1 Στοματική, Στοματοφαρυγγική, Ρινοφαρυγγική και Ρινοτραχειακή Αναρρόφηση 728

Κλειστό σύστημα αναρρόφησης 732 Επιπλοκές της αναρρόφησης 732

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 26.2 Αναρρόφηση από Τραχειοστομία ή από Ενδοτραχειακό Σωλήνα 733

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27. Φροντίδα Ασθενούς με Τραχειοστομία 739

Τραχειοστομία 739

Σωλήνες τραχειοστομίας 739

Φροντίδα της Τραχειοστομίας 741

Επιθέματα και ταινίες στήριξης της τραχειοστομίας 741

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 27.1 Φροντίδα Τραχειοστομίας 742

Εφύγρανση 746 Διευκόλυνση επικοινωνίας 746

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 27.2 Εφαρμογή της Βαλβίδας Ομιλίας στον Σωλήνα της Τραχειοστομίας 747

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28. Φροντίδα Ασθενούς με Μηχανική Υποστήριξη της Αναπνοής 751

Μηχανικός Αερισμός 751

Χαρακτηριστικά των αναπνευστήρων θετικής πίεσης 752
Επιπλοκές του μηχανικού αερισμού 752

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 28.1 Φροντίδα Ασθενούς σε Μηχανικό Αναπνευστήρα 753

Αποσύνδεση του Ασθενούς από τον Αναπνευστήρα 758

Αφαίρεση του ενδοτραχειακού σωλήνα 759

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 28.2 Αποσύνδεση Ασθενούς από τον Αναπνευστήρα 759

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29. Φροντίδα Ασθενούς με Σωλήνα Θωρακικής Παροχέτευσης 764

Σωλήνες Θωρακικής Παροχέτευσης 764

Συστήματα Παροχέτευσης 765

Συμμετοχή στην Εισαγωγή και την Αφαίρεση Σωλήνων Θωρακικής Παροχέτευσης 767

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 29.1 Συμμετοχή στην Εισαγωγή Σωλήνα Θωρακικής Παροχέτευσης 767

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 29.2 Διατήρηση Σωλήνα Θωρακικής Παροχέτευσης 771

Αφαίρεση Σωλήνα Θωρακικής Παροχέτευσης 776

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 29.3 Αφαίρεση του Σωλήνα Θωρακικής Παροχέτευσης 777

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30. Αντιμετώπιση Επείγουσας Κατάστασης Νοσηλευομένων Ασθενών 782

Ομάδες Ταχείας Ανταπόκρισης (ΟΤΑ) 782

Επείγοντα Μέτρα 783

Απόφραξη αεραγωγού 785

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 30.1 Απόφραξη Αεραγωγού 785

Αναπνευστική ανακοπή 789

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 30.2 Εκτέλεση Σωστικών Εμφυσήσεων 789

Απουσία σφυγμού και καρδιακή ανακοπή 794

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 30.3 Εκτέλεση Εξωτερικών Καρδιακών Συμπιέσεων 794

Αυτόματη εξωτερική απινίδωση 798

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 30.4 Εκτέλεση Αυτόματης Εξωτερικής Απινίδωσης 799

ΕΝΟΤΗΤΑ 8 Φροντίδα Ασθενών με Πληγές και Τραύματα 805

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 31. Φροντίδα Τραύματος και Έλκους εκ Πίεσεως 806

Τύποι Τραυμάτων 807

Έλκη εκ πίεσεως 807 Πρόληψη ελκών εκ πίεσεως 808

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 31.1 Εξέταση Τραυμάτων και Ελκών εκ Πίεσεως 813

Επιθέματα Τραυμάτων 816

Επιθέματα 816 Αλλαγές επιθεμάτων 816 Διαφανείς τραυματικοί φραγμοί 819 Υδροκολλοειδή επιθέματα 819

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 31.2 Εφαρμογή Διαφανούς Τραυματικού Φραγμού ή Υδροκολλοειδούς Επιθέματος 819

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 31.3 Αλλαγή Ξηρού Επιθέματος 821

Θεραπεία Τραυμάτων 823

Περιποίηση τραύματος και χειρουργικά επιθέματα 824

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 31.4 Καθαρισμός Τραύματος που έχει Συρραφεί και Αλλαγή Επιθέματος σε Τραύμα με Παροχέτευση 824

Συστήματα παροχέτευσης τραυμάτων 827

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 31.5 Διατήρηση της Κλειστής Παροχέτευσης Τραύματος 829

Ράμματα και μεταλλικά κλιπ 830

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 31.6 Αφαίρεση Ραμμάτων και Μεταλλικών Κλιπ 831

Έκπλυση τραύματος 834

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 31.7 Έκπλυση Τραύματος 834

Εδρόλουτρο 836

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 31.8 Παρέχοντας Βοήθεια στο Εδρόλουτρο 836

Επιπωματισμός τραύματος 838

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 31.9 Αντικατάσταση Υγρού Επιθέματος από Υγρό Επίθεμα 838

Χρήση αλγινικών επιθεμάτων 839

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 31.10 Εφαρμογή Αλγινικών Επιθεμάτων σε Τραύματα 839

Θεραπεία τραύματος με αρνητική πίεση 841

Επίδεσμοι, Τριγωνικοί Επίδεσμοι και Ζώνες 842

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 31.11 Εφαρμογή Επίδεσεων 843

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 32. Ορθοπεδική Φροντίδα 850

Νάρθηκες 850

Υλικά νάρθηκα 851 Υλικά επικάλυψης 852 Τύποι νάρθηκων 852

Φροντίδα Ασθενών με Νάρθηκα 852

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 32.1 Αρχική Νοσηλευτική Φροντίδα σε Ασθενή με Νάρθηκα 854

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 32.2 Συνεχιζόμενη Φροντίδα Ασθενούς με Νάρθηκα 856

Έλξη 861

Στόχοι της έλξης 861 Τύποι έλξης 861 Εξοπλισμός έλξης 863

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 32.3 Φροντίδα Ασθενών που υποβάλλονται σε Σκελετική Έλξη 864

Ορθωτικές συσκευές 866

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 33. Περιεγχειρητική Φροντίδα 871

Προεγχειρητική Προετοιμασία του ασθενούς 872

Προεγχειρητική συγκατάθεση ασθενούς 872
Προεγχειρητική εκτίμηση 872 Προγραμματισμός κατ'οίκον φροντίδας 873 Σωματική προετοιμασία 874

Προεγχειρητική Εκπαίδευση 879

Διεγχειρητική Φάση 879

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 33.1 Προεγχειρητική Εκπαίδευση Ασθενούς 881

Χειρουργική αντισηψία χεριών 884

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 33.2 Χειρουργική Αντισηψία των Χεριών 884

Προετοιμασία Μετεγχειρητικής Υποδοχής του Ασθενούς 887

Μετεγχειρητική Φάση 887

Άμεση μετανασθητική φροντίδα 888

Συνεχιζόμενη Μετεγχειρητική Νοσηλευτική Φροντίδα 889

Αναρρόφηση 889

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 33.3 Χρήση Γαστρεντερικής Αναρρόφησης 894

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 34. Νοσηλευτική Φροντίδα στο Τέλος της Ζωής 900

Ορισμοί του Θανάτου 900

Επικρατούσες Θρησκευτικές και Πολιτιστικές Πρακτικές Σχετικά με τον Θάνατο 901

Βοήθεια στους Ασθενείς για Θάνατο με Αξιοπρέπεια 902

Παρηγορητική και Ανακουφιστική Φροντίδα Ασθενών Τελικού Σταδίου 902

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 34.1 Κάλυψη των Φυσιολογικών Αναγκών του Ετοιμοθάνατου Ασθενούς 904

Μεταθανάτια Φροντίδα 907

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ 34.2 Εκτέλεση Μεταθανάτιας Φροντίδας 908

Φροντίζοντας τον Φροντιστή 911

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α 915

Απαντήσεις στις ερωτήσεις «Εξετάστε τις Γνώσεις σας» 915

Γλωσσάρι 954

Ειδικά Χαρακτηριστικά 969

Απαντήσεις στις ερωτήσεις «Εστιάζοντας στην κλινική σκέψη» 972

Προτεινόμενες απαντήσεις στην «Εφαρμογή της Νοσηλευτικής Διεργασίας» 988

Ευρετήριο 993